ऋणनिर्देश

कराड-ग्रामीणचा अभ्यास करण्याची संधी मला प्राप्त झाली हे मी माझे भाग्य समजतो आणि ही असामान्य संधी उपलब्ध करून देणारे व संशोधन कार्यास प्रत्यक्ष अप्रत्यक्षपणे सहकार्य, मदत देणाऱ्यांचा ऋणभार माझ्या मस्तकी आहेच.

करार-ग्रामीणचा अभ्यास करण्याची कल्पना आणि प्रेरणा माझे गुरूवर्य व मार्गदर्शक **प्रा.डॉ. अशोक चौसाळकर** यांनी दिली. मला प्रोत्साहन दिले आणि माझ्यात आत्मविश्वास निर्माण केला. या कार्यात अतिशय आापुलकीने, आस्थेने आणि समजूतदारपणे मार्गदर्शन केले. त्यांनी माझे ज्ञान, समजूती आणि जाणीवा अधिक व्यापक आणि प्रगल्भ बनविल्या. त्यामुळेच हे संशोधन कार्य पुर्णत्वाला पोहोचले, त्यांचे मी आभार मानतो.

शिवाजी विद्यापीठातील राज्यशास्त्र विभागाचे प्रा. एल. आर. तरोडी, प्रा. सौ. व्ही.पी. रासम, प्रा.सौ. भारती पाटोल, लेखनिक श्री अभिजीत पाटोल, श्री अरूण वणीरे, श्री तोरस्कर यांनी सहकार्य केल्याबद्धल त्यांचे मनःपूर्वक आभार !

क्रांतीअग्रणी जी.डी. बापू लाड महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य श्री प्रताप लाड, ग्रंथालय परिचर श्री प्रशांत गायकवाड व शारीरिक संचालक, श्री विश्वास सावंत यांचे बहुमोल सहकार्य व प्रेरणा या अविस्मरणीय आहेत.

हे संशोधन कार्य सिद्धीस नेताना महाराष्ट्र जीवन प्राधीकरण, बांधकाम उपविभाग क्र. १ करार चे उपविभागीय अभियंता श्री अनूप वसंतराव जाधव व शाखा अभियंता श्री. कबीरहुसेन दाऊद मुल्ला, जि.प. बांधकाम विभागाचे अभियंता श्री. जगताप साहेब, श्री बनसोडे यांचे बहुमोल सहकार्य मला लाभले याबद्धल मी त्यांचा ऋणी आहे.

तसेच हा शोधप्रबंध सुबक आणि समयोचित टंकलिखीत करून दिल्याबद्धल श्री सिकंदर शेख यांचा मी आभारी आहे.

माझा हा शोधप्रबंध माझ्या आई वडिलांचे आशीर्वाद, पत्नी सौ. साबेरा व पुतण्या समीर संदे, प्रा. शहिदा सुतार व शबनम पटेल यांच्या सहकार्यानेच पूर्ण करू शकलो हे मी विसरणे शक्य नाही. शेवटो या शोधप्रबंधास मदत करणाऱ्या ज्ञात-अज्ञात अशा सर्वांचे मी मनःपूर्वक आभार मानतो.

स्थळ - कोल्हापूर

दि. ३०-६-२००७

संदे झाकीरहुसेन हाकीम

अनुक्रमणिका

प्रकरण क्रमांक	प्रकरण	पृष्ठ क्र.
पहिले	**नागरीकरण म्हणजे काय? आणि त्यातून निर्माण झालेल्या समस्या** १.१ प्रस्तावना १.२ संशोधनाचा हेतू १.३ संशोधन पद्धती १.४ नागरीकरण म्हणजे काय? १.५ शहरीकरण आणि त्यातून निर्माण झालेल्या समस्या १.६ संदर्भ	१ -२७
दुसरे	**कराड ग्रामीण भागातील नागरी समस्या** २.१ प्रस्तावना २.२ कराड ग्रामीण भागातील लोकसंख्येची रचना व स्वरूप २.३ कराड शहराची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी २.४ कराड ग्रामीणचे भौगोलिक स्थान २.५ कराड ग्रामीणमधील वस्त्या (वसाहती) २.६ नागरीकरण व नगरपालिका तसेच शेजारील ग्रामपंचायत यांच्यातील वादाची कारणे. २.७ कराड ग्रामीणचा उदय आणि विकास २.८ कराड ग्रामीण भागाच्या नागरी समस्या २.९ संदर्भ	२८-६४
तिसरे	**कराड ग्रामीण भागातील समस्यांचे स्वरूप** ३.१ प्रास्ताविक ३.२ कराड : ग्रामीण भागातील समस्यांचे स्वरूप ३.३ कराड नगरपरिषद हद्दीमध्ये समावेशाचे राजकारण समस्या ३.४ कराड नगरपरिषद हद्दीत समावेशाच्या विरोधाचे राजकारण ३.५ विधानसभा निवडणूकीमध्ये विकासाचे बाबतीत आमदारांची भूमिका	६५-१०६

प्रकरण क्रमांक	प्रकरण	पृष्ठ क्र.
	३.६ जिल्हा परिषद आणि पंचायत समिती सदस्यांची भूमिका ३.७ मलकापूर ग्रामपंचायतीची भूमिका ३.८ १२ सर्व्हे नंबर्स मधील नागरिकांची भूमिका ३.९ कराड ग्रामीणमध्ये सुविधा पुरविण्यासाठी पंचायत समिती, जिल्हा परिषद, नगरपालिका, आमदार, खासदार यांनी केलेले कार्य. ३.१० कराड ग्रामीण भागातील नागरी सुविधांचा प्रश्न-निष्कर्ष. ३.११ संदर्भ	
चौथे	**कराड ग्रामीण भागाचे टिकात्मक परिक्षण** ४.१ प्रस्तावना ४.२ नागरीकरण व त्रिशंकू भागांचा प्रश्न ४.३ विकास प्रक्रियेत दुर्लक्षिला जाणारा मुद्दा ४.४ कराड ग्रामीण पुढील समस्यांची कारण मीमांसा ४.५ १२ सर्व्हे नंबर्समधील नागरिकांची भूमिका व दबावाचे राजकारण ४.६ उपाययोजना ४.७ संदर्भ	**१०७-१२२**
पाचवे	**उपसंहार** ५.१ प्रास्ताविक ५.२ सारांश ५.३ प्रमुख निष्कर्ष	**१२३-१२९**
	संदर्भ यादी	**१३०-१३१**